

Pædagogisk udviklingsplan

Område Nordstevns

Strøby Børnehave
2012 - 2013

Pædagogisk udviklingsplan.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. FORORD/INDLEDNING

2. STEVNS KOMMUNES OVERORDNEDE BØRNE- OG LÆRINGSSYN

3. PRÆSENTATION AF OMRÅDET

- 3a. Hvem er vi (fakta om området)
- 3b. Ledelse
- 3c. Personalesamarbejde
- 3d. Forældresamarbejde

4. PÆDAGOGISKE PRICIPPER OG VÆRDIGRUNDLAG.

5. OMRÅDETS ARBEJDE MED DE POLITISKE BESLUTTEDE INDSATSMÅL/KVALITETSMÅL

6. DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN OG BØRNEMILJØVURDERING FOR STRØBY BØRNEHAVE.

- 6.a. Indledning
- 6.b. Værdigrundlag.
- 6.c. Beskrivelse af de seks obligatoriske læreplanstemaer.
- 6.d. Børne- og læringsmiljø.
- 6.e. Årsplan 2012/2013.
- 6.f. Børn med særlige behov.
- 6.g. Dokumentation.
- 6.h. Evaluering.
- 6.i. Skoleforberedelse.
- 6.j. Traditioner.
- 6.k. Forældresamarbejde.

7. RAPPORTTERING TIL FORVALTNING OG POLITISK NIVEAU

1. FORORD/INDLEDNING

2. STEVNS KOMMUNES OVERORDNEDE BØRNE- OG LÆRINGSSYN

Stevns Kommunes børnesyn

Børn skal anerkendes som unikke personer med hver deres særlige forudsætninger.

De fagligt kompetente voksne anerkender og forstår børnene, og den pædagogiske praksis tager afsæt i børnenes trivsel, interesser og potentialer. Børns udvikling skal forstås som en helhed.

De voksne skal give omsorg og mulighed for leg og aktiviteter, der engagerer, udfordrer og giver mening for børnene. De nære relationer skal prioriteres, og børnenes samspil skal understøttes, så børnenes selvværd styrkes.

Børnenes skal have en aktiv rolle i deres egen hverdag. De voksne skal indgå i dialog med børnene og give dem medindflydelse. Med fokus på og anerkendelse af børnenes ressourcer og behov for at lære, støtter de voksne alle børn i at blive inkluderet i det sociale fællesskab.

Stevns Kommunes læringssyn

Læring er en livslang proces, der starter ved fødslen og fortsætter hele livet

Læring er en proces, hvor børn tilegner sig viden, kunnen og færdigheder gennem de erfaringer, som de gør sig ved at deltage og bidrage i et anerkendende samspil med andre.

Der sker ved spontane oplevelser og leg, eller ved at den voksne giver mulighed for, at barnet kan eksperimentere og fordybe sig.

Børn lærer på forskellige måder. Nogle børn lærer mest ved at mærke på ting, nogle skal se og andre skal høre. De forskellige måder skal tilgodeses i hverdagen.

Læring sker typisk i følgende tre læringsrum:

1. Typisk aktiviteter med fastlagt indhold. Den voksne har til hensigt at lære barnet noget bestemt. F.eks. Regler for en leg, "vente på tur" ved samling.
2. Typisk aktiviteter hvor børnenes ideer, forslag og handlinger bestemmer aktiviteten.
3. Typisk aktiviteter bestemt af miljøet. De pædagogiske handlinger og overvejelser er ikke direkte synlig, men ligger underforstået. F.eks overvejelser vedr. legepladsen indretning, indkøb af materialer og legetøj

3. PRÆSENTATION AF OMRÅDET

3a. Hvem er vi (fakta om området)

Område Nordstevns er en institution med 5 selvstændige huse, med hver deres egenart og kultur.

De enkelte huse ligger spredt i hele området, jævnt placeret i de lokale område.

Vi består af:

Acaiebo:	Beliggende i Strøby Egede. Acaciebo er en børnehave normeret til 40 børn
Lærkehuset:	Beliggende i Strøby Egede. Lærkehuset er en integreret institution, normeret til 100 børnehavebørn og 39 vuggestuebørn.
Lodbjerggård:	Beliggende lige over for den lokale skole. Lodbjerggård er en integreret institution normeret til 60 børnehavebørn og 26 vuggestuebørn.
Strøby Børnehave:	Beliggende i Strøby. Strøby børnehave er normeret til 40 børn samt en specialgruppe normeret til 7 børn
Klippinge Børnecenter:	Beliggende i Klippinge. Klippinge Børnecenter er en integreret institution, normeret til 40 børnehavebørn og 12 vuggestuebørn.

3b. Ledelse

Områdelederen indgår sammen med de 5 daglige pædagogiske ledere i et ledelsesteam for området. Der afholdes ugentlige møder, hvor faglige og ledelsesmæssige forhold drøftes og besluttes.

3c. Personalesamarbejde

Området Nordstevns afholder et par gange om året fælles personalemøde, hvor alle institutionerne i området er samlet. Der er ligeledes nedsat forskellige arbejdsgrupper på tværs af institutionerne:

- En skolegruppe, hvor personalet på tværs af institutionerne arbejder med skoleforberedelse for de kommende skolebørn.
- En visionsgruppe, der pt. arbejder med børnemiljøvurdering (BMV).
- En kompetencegruppe, der løbende skal drøfte mulighederne for kurser og videreuddannelse af områdets pædagoger og medhjælpere.
- En gruppe, der arbejder med arbejdspladsvurdering (APV).

Det er de daglige pædagogiske ledere der fungerer som tovholdere for grupperne, og der bliver hvert år udarbejdet et nyt kommissorium.

3d. Forældresamarbejde

Principper for forældresamarbejde og forældreinvolvering

I område Nordstevns arbejdes der med et gensidigt forpligtende samarbejde mellem forældre og ansatte i området.

Kommunikation

- Løbende kontakt om barnets hverdag
- Samtaler om barnets udvikling i dagligdagen og i forbindelse med brobygning
- Der skal være mulighed for samtaler efter behov med en pædagog eller med ledelsen

Information

- Det kommende børneintra skal være omdrejningspunkt for informationer
- Område Nordstevns og den enkelte institution er beskrevet på hjemmesiden
- Der udgives kontinuerligt nyhedsbreve
- Der er aftalt en daglig informations struktur
- Udviklingsplanen med lærerplanstema og den overordnede planlægning for kommende år er tilgængelig i institutionen.

Sociale relationer og samvær

- Lære hinanden at kende ved hyggelige og uformelle arrangementer
- Der etableres et samarbejde med forældreråd/aktivitetsråd.
- Der arrangeres sociale aktiviteter i løbet af året

4. PÆDAGOGISKE PRICIPPER OG VÆRDIGRUNDLAG.

Pædagogiske principper for område Nordstevns

Område Nordstevns skal være kendt for at være udviklingsorienteret

- Området sætter fokus på læring, som betyder at der er optimale muligheder for personlig og faglig udvikling
- Den enkelte institutions udviklingsplan skal give tydelig retning om mål og fokuspunkter, og der skal være konkret organisering for at understøtte dette.
- Der arbejdes med konkrete projekter på tværs i institutionerne i området
- Der skal ligeledes arbejdes på tværs i de enkelte institutioner
- Området er kendt for, at være et sted hvor der igangsættes og udvikles nye initiativer
- Det pædagogiske personale skal være opdateret i forhold til samfundets kommende krav.

I område Nordstevns bliver alle mødt anerkendende og inkluderet i fællesskabet

- Det gælder det enkelte barn og deres familier

- Der arbejdes ud fra et helhedssyn og et resurse syn, hvor der er plads til, at den enkelte bliver understøttet i sin udvikling
- Have indlevelse og respekt for andre mennesker og deres værdier og kultur
- At kunne acceptere personer og grupper, der fremstår anderledes og have muligheder for at udvikle sig alsidigt

Der skal tænkes og planlægges i helheder og sammenhænge

- Det skal være en selvfølgelighed, at man hjælper hinanden på den enkelte stue, på tværs i den enkelte institution, men også på tværs i området.
- Der arbejdes med en helhedsorienteret pædagogik, som er aftal, synlig, nedskrevet og planlagt.
- Der arbejdes med temaer og projekter, hvor flere udviklingsområder bliver understøttet i planlægningen
- Der skal samtidig være plads til spontanitet, følge og iagttage børnene og understøtte deres initiativer

Kultur og miljø

- Området skal summe af nogle inspirerende Læringsmiljøer
- Der skal være fysiske rammer og muligheder for børnene til at fordybe sig og plads til udforskning
- Der skal være en positiv atmosfære.
- Det skal være rart, sjovt og imødekommende

5. OMRÅDETS ARBEJDE MED DE POLITISKE BESLUTTEDE INDSATSMÅL/KVALITETSMÅL

Der bliver fra forvaltningen hvert år udstukket nye kvalitetsmål, som vi skal arbejde med. Der bliver formidlet mål, indikator og resultatkrav.

Vi vil så vidt det er muligt koble nye kvalitetsmål på de eksisterende læreplanstemaer og finde metode og evalueringsspørgsmål. Ligesom med læreplanstemaerne vil vi gennemgå indhold, formulering, pædagogiske metoder og realiseringen af disse ved en efterfølgende evaluering.

Vi har erfaring for, at vi efter fokus med et (kvalitets)mål efterhånden vil opleve det som en naturlig implementeret del af hverdagen. Der er fortsat opmærksomhed på børns motionsvaner og udfoldelsesmuligheder. Vi vil i marts og april måned i år 2012 have særligt fokus på kvalitetsmålet. Vi vil planlægge forskellige motoriske aktiviteter. (Se bilag: Årsplan 2012) Der vil for de største børn igen blive gennemført lange gåture, så de kan modtage diplom for at opfylde målet, at gå 4 km. på en time. Sidste år blev der desuden gennemført en fælles "motionsdag" i området Nordstevns, hvilket var en succes og derfor også noget vi vil afvikle igen.

6. DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN OG BØRNEMILJØVURDERING FOR STRØBY BØRNEHAVE.

6.a. Indledning.

Strøby Børnehave tager udgangspunkt i Stevns kommunes børne- og ungepolitik samt området Nordstevns pædagogiske principper.

I Strøby Børnehave lægger vi vægt på, at børnene har en hverdag, der er præget af glæde, trivsel, læring og udvikling.

Overordnet for år 2012/2013 vil temaet være anerkendelse, og særligt fokus vil være på den anerkendende relation mellem barn og voksen.

Da vi ved, at anerkendelse er noget vi må stille imod, vil vi fortsætte med de spændende værdidiskussioner ved vores personalemøder, som vi allerede er i godt i gang med. Vi vil ydmygt forsøge at blive endnu bedre til at "møde børnene der hvor de er" som de unikke individer -mennesker de er hver i sær.

Det overordnede tema vil være i fokus i alle hverdagens gøremål og rutiner, i de faste aktiviteter, i vores mange traditioner samt i arbejdet med læreplanernes 6 temaer.

Udover det overordnede tema har vi for 2012/2013 set på de seks læringsområder ifølge lærerplaner. Det er personlige kompetencer, sprog, kulturelle udtryksformer, sociale kompetencer, krop og bevægelse og natur og naturfænomener.

Vi har for hvert læringsområde udvalgt et særligt læringsmål, som vi vil have fokus på. Der er fundet metode til hvert enkelt mål og stillet evalueringsspørgsmål. Vi har fordelt de forskellige læringsmål over nogle bestemte måneder af året, hvilket vil fremgå, når du læser årsplanen.

Ligesådan kobler vi børnemiljøvurderingen på de seks temaer.

Vi er bevidste om, at nogle af metodebeskrivelserne ikke er helt færdige og tænker, at vi undervejs vil blive mere detaljerede, når vi afholder vores formøder omkring de konkrete aktiviteter.

Formøderne afholdes umiddelbart inden hvert personalemøde. De afholdes på tværs af huset og har vist sig værdifulde, og er derfor noget, vi vil holde fast ved. Et formøde går ud på, at de voksne, der er ansvarlige for den kommende måneds aktiviteter, udarbejder en detaljeret indholds - og metodebeskrivelse, som fremlægges for hele personalegruppen på det efterfølgende personalemøde.

Vi afholder en personalelørdag i løbet af året. Her vil der blive samlet op på de rutiner, procedurer og projekter, der har været arbejdet med i løbet af året, og det kommende år planlægges.

6.b. Værdigrundlag.

I Strøby Børnehave stiler vi mod, at alle børn og voksne føle sig anerkendt, set og hørt. Hverdagen skal være præget af en følelse af fællesskab og fælles ansvar, og vi lægger vægt på, at der er en god stemning i huset præget af åbenhed, tolerance og humor. I personalegruppen lægger vi vægt på et godt samarbejde og en høj grad af faglighed, hvor vi løbende dygtiggøre os.

Legen har en central plads i hverdagen, og vi prioriterer venskaber blandt børnene højt. Vi arbejder meget bevidst med en kombination af hjælp og støtte til legen, relevante udfordringer og plads til at lege i fred, alt efter det enkelte barns behov.

Vi har udvalgt **5 værdior**, som er centrale for Strøby Børnehave:

Anerkendelse: Anerkendende tilgang. Stiler mod at være anerkendende. Nærvær. Møder det enkelte individ, hvor det er. Imødekomme. Erkendelse af at vi er forskellige og unikke. En grundholdning til at alle gør det bedste de kan, ud fra de kompetencer og ressourcer de har. Det kræver kendskab til sig selv for at kunne være anerkendende.

Humor: Vigtig for den gode stemning - signal om arbejdsglæde - smil og latter smitter. Bruges sammen med børn, forældre og personale. Bruges som ventil. Humoren bruges bevidst og som et værktøj.

Nærvær: Fordybe sig med børnene. Være mentalt til stede. Alle føler sig set og hørt. Tilladt at drage individuel omsorg. At have / tage sig tid til fordybelse og samtidig bevare overblikket.

Samarbejde: Det er nødvendigt med organisering og planer, så vi ved, hvad vi skal, så der er fælles retning og ejerskab. Alle er forpligtede til at tage ting op, der er problematiske. Der skal være mulighed for at sige til og fra. Gensidig information. Samarbejde på tværs. "Du er ikke alene" – fællesskabsfølelse. Samarbejde er alles ansvar. Bruge hinandens kompetencer og udfordre hinanden. Oplevelse af, at der er en åben kommunikation og en god tone overfor hinanden. Vise hinanden tillid og respekt.

Faglighed: Lære børnene konfliktløsning. Synliggøre vores arbejde: Årsmappe - udstilling - kollager - tavler - hjemmeside - barnets bog. Fornemmelse / oplevelse af at huset summer.. Forældrene bruger os som samarbejdspartnere. Respons fra børn og forældre. Mulighed for faglige diskussioner f.eks. læst faglitteratur og snakke velfærd. Vi ønsker kompetenceudvikling. Forpligtelse til at være nysgerrige. En kultur hvor man er forpligtet og ansvarlig overfor hinanden. Gennemtænkte handlinger. Rummelighed og inklusion.

For at sikre en levende debat og en løbende udvikling vil vi jævnligt tage børnehavens værdigrundlag og de valgt værdiorde op til diskussion på personalemøderne. Disse værdidiskussioner vil bl.a. tage deres udgangspunkt i hverdageksemples, litteratur og forskellige artikler.

6.c. Beskrivelse af de 6 obligatoriske læreplanstemaer.

Personalet har hvert år et kompetenceområde, som sættes i fokus i alle årets sammenhænge og aktiviteter. Det overordnede tema for 2012 / 2013 er anerkendelse. I praksis betyder det, at det er her vægten lægges i legen, i det almindelige samvær, i de strukturerede aktiviteter og til diverse arrangementer. De midler, der tages i brug er bl.a. sang, musik, teater, krop og bevægelse, naturen, legen, fortællinger, følelser, empati, sprog m.m. Metoden er en vekselvirkning året / dagen igennem mellem voksenstyrede aktiviteter i aldersopdelte grupper, leg og frie aktiviteter i de forskellige rum samt forskellige arrangementer og faste traditioner.

Derudover arbejder vi målrettet med forskellige emner indenfor de 6 obligatoriske temaer:

- **SPROG.** (ordforråd, udtale, kendskab til skriftsprog, rim og remser, eksistensen af tal og bogstaver og hvad de kan bruges til, IT/medier og kommunikation.)
- **SOCIALE KOMPETENCER.** (etablere fællesskaber med andre, føle og udtrykke empati og respekt for andre, indgå i sammenhæng med andre og kende til demokratiske værdier)
- **PERSONLIGE KOMPETENCER.** (selvværd, grænsesætning, fantasi, kreativitet, følelser, stillingtagen, motivation og vedholdenhed.)
- **NATUREN OG NATURFÆNOMENER.** (respekt og kendskab til naturen og naturfænomener, miljø, logisk tænkning og kende kategorier som vægt, form og antal.)
- **KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER.** (kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer og værdier, udnyttelse af brug af sanser via musik, tegning, dramatik, ler m.v.)
- **KROP OG BEVÆGELSE.** (sundhed, ernæring, fysisk aktivitet, beherske og praktisere fin- og grovmotoriske bevægelser, kende til dagtilbuddets og lokalområdets fysiske muligheder.)

Vi har for hvert tema udvalgt et særligt læringsmål, som vi vil have fokus på. Der er fundet metode til hvert enkelt mål og stillet evalueringsspørgsmål. Vi har fordelt de forskellige læringsmål over nogle bestemte måneder af året, hvilket vil fremgå, når du læser årsplanen.

Vi har desuden gjort os overvejelser over / beskrevet, hvordan det fysiske, det psykiske og det æstetiske børne- og læringsmiljø skal være i forbindelse med de enkelte temaer og konkrete aktiviteter.

Vi er bevidste om, at nogle af metodebeskrivelserne ikke er helt færdige og tænker, at vi undervejs vil blive mere detaljerede, når vi afholder vores formøder omkring de konkrete aktiviteter.

De 6 temaer går desuden som en rød tråd i forbindelse med vores daglige samlingsstund i grupperne samt i forbindelse med skoleforberedelserne for de kommende skolebørn.

Vi har erfaring med, at når vi har arbejdet med et læreplanstema i en periode (f.eks. affaldssortering - affald i naturen og på legepladsen osv.), så hænger det ved, og lever videre i børnegruppen og går så at sige i arv til nye børn. Det samme er tilfældet, når vi har arbejdet med de kvalitetsmål for børnegruppen, der bliver udstukket af forvaltningen. Desuden har vi erfaring for, at selvom vi har fokus på et enkelt af læreplanernes temaer, så kommer vi samtidig omkring alle de andre temaer.

6.d. Børne - og læringsmiljø.

Det fysiske børne - og læringsmiljø: Børnehaven er funktionsopdelt, og børnene kan færdes frit i næsten alle rum dagen igennem, når andet ikke er planlagt.

Husets hjerte er vores fællesrum med køkken. Det er her man starter og slutter dagen, det er her alle kommer igennem når man kommer - både børn, forældre og personale og det er her, sanserne pirres når der bliver bagt, skåret frugt, fabrikeret modellervoks m.m. Vi prøver at bevare en rolig og tryk atmosfære. Fysisk leg henvises til andre rum.

Børnehaven er indrettet så der er gode muligheder for dannelse af større eller mindre legegrupper både ude og inde.

Vi har prioriteret plads til leg på gulvet i dukkekrog og klodserum, og vi har ikke overvældende meget legetøj, så fantasien må tages i brug, når man skal i gang med en leg. Vi vægter leg på legepladsen rigtig meget, da vi finder det vigtigt, at børnene har mulighed for at udfolde sig fysisk og få frisk luft. Alle børnene er ude i løbet af dagen.

Alle rum har en primær funktion, som understøtter læreplanernes 6 temaer:

- Puderum: afprøve sine fysiske og psykiske grænser.
- Dukkekrog: teater, rollelege, eventyr.
- Klodserum: rollelege, konstruktionslege
- Værksted: ler, maling, tegning, hamre, banke.
- Det nye: krop og bevægelse.
- Fællesrum: læsning, tegne, spil, bordskik, bage, lave mad.
- Garderobe: af- og påklædning. Selvhjulpethed.
- Badeværelse: hygiejne.
- Legeplads: fysisk udfoldelse, pladskrævende lege, huler, bål, save, sandkasse m.m.

Det psykiske børne - og læringsmiljø: Vi lægger vægt på, at børnene i deres hverdag skal have mulighed for leg på mange forskellige måder. Vi tilstræber, at der er voksne i de rum der er åbne incl. legepladsen. Den voksne har til opgave at få rummet til at "summe", og den voksne støtter børnene ved sit nærvær. Gennem en anerkendende tilgang til det, der sker, har den voksne til opgave at være igangsættende, styrende, inspirerende, observerende eller deltagende i legen.

Selve indretningen af huset og de voksnes fordeling i rummene betyder, at børnene bruger hele huset dagen igennem. Det giver en mærkbar ro i huset og en mulighed for, at alle kan blive set og hørt. Eventuelle konflikter kan tages i opløbet, den voksne kan hurtigt se, hvis et barn har brug for hjælp, og mange ting kan blive snakket igennem. Børnene har mulighed for at vælge den voksne de gerne vil søge hjælp hos/kontakt til. Vi samarbejder meget på tværs og har ansvar for alle børn. Vi arbejder på, at børnene føler tillid og trykthed uanset, hvem der er på arbejde. Samtidig har vi øje for betydningen af den tætte relation.

Som modvægt til den frie leg, har vi dels arbejdet med de 6 temaer i forskellige grupper (f.eks. aldersopdelte grupper, pige - / drengegrupper, venskabsgrupper m.m.), og dels har vi samling hver dag året rundt med alle børn i hhv. klodserummet og dukkekrogen. Samlingsstunden har til formål at lære børnene at vente på tur, lytte til andre, "være på" og være en del af en gruppe. Samlingsstunden tager udgangspunkt i lærerplanernes 6 kompetenceområder. Samtidig tages forskellige aktiviteter fra det igangværende tema ifølge årsplanen i stort omfang med til samling, dels fordi gentagelser er en god ting, og dels fordi alle børn på den måde kommer til at nyde godt af aktiviteterne. Samlingsstunden er voksenstyret, de voksne sætter rammerne, og det er de voksne, der bestemmer, hvad der skal ske med inspiration fra børnene.

Det æstetiske børne - og læringsmiljø:

Børnehaven er præget af en varm og åben atmosfære, hvor vi lægger vægt på gensidig respekt for hinanden og hinandens ting. Læringsmiljøet bygger på meget få regler, men derimod på en grundholdning om, at vi alle er forskellige, at dage og situationer er forskellige, hvorfor vi lægger op til at alle - både børn og voksne - tager stilling til, om dette eller hint er

godt at gøre lige nu, og på hvilken måde. Det styrker børnenes sociale ansvarlighed og giver generelt en god stemning i huset.

Vi holder af, at mærke hele huset summer af leg og aktivitet, og vi holder af, at man kan se, at der bliver leget. Det kan derfor i perioder af dagen se ud som om, hele huset roder helt kaotisk. Vi oplever imidlertid, at legene udvikler sig på de mest fantasifulde måder, og vi oplever andre børn komme til og lade sig inspirere af det de ser.

De 6 læreplans- temaer:

Børne - og læringsmiljøet sættes i fokus i forbindelse med de 6 temaer. I forhold til hvert enkelt tema, sker der hver gang overvejelser efter flg. "opskrift":

Det psykiske børnemiljø: *"handler om, hvordan børnene har det med hinanden og med de voksne. Det handler bl.a. om konstruktiv gruppedynamik uden eksklusion fra fællesskabet i et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskaber, venskaber, nærvær, anerkendelse, rummelighed, omsorg, tryghed, tillid og medbestemmelse til trivsel og en positiv hverdag".(dcum: Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud - om krav og muligheder)*

Vi vil ud fra ovenstående særligt gøre nogle overvejelser omkring:

- Relationer mellem børnene. (*selvvalgt? voksenstyret? samarbejde?*)
- Relationer mellem børn og voksne. (*voksenstyret? børn vil styre? Åben - lyttende - nye veje*)

Det fysiske børnemiljø: *"drejer sig om, hvor vidt de fysiske rammer inde og ude er udfordrende og giver rum til udvikling, læring og inspiration til aktivitet samt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Det handler bl.a. om ergonomi..."(dcum: Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud - om krav og muligheder)*

Vi vil ud fra ovenstående særligt gøre nogle overvejelser omkring:

- Ergonomi, indeklime, støj og hygiejne. (*egnede redskaber, mulighed for fysisk udfoldelse*)
- Lokaler og udearealer.
- Sikkerhed.
- Leg og aktivitet.

Det æstetiske børnemiljø: *"handler om, hvordan omgivelserne påvirker børnenes sanser... Konkret handler det bl.a om, hvordan omgivelser, indretning, atmosfære og udsmykning af bygninger rum og legesteder kan indvirke på børns fantasi, udvikling, oplevelser, handlinger, og lyst til at udfolde sig" (dcum: Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud - om krav og muligheder)*

Vi vil ud fra overstående særligt gøre nogle overvejelser omkring:

- Mad, helbred og velbefindende.
- Kold/varm, våd/tør, dufte/lyde.
- Stemning/atmosfære.
- Ro/tid/nærvær.
- Fantasi og inspiration.

Sideløbende vil vi for 2012/2013 have særligt fokus på følgende:

Vi vil koble en undersøgelse af det **psykiske børnemiljø** sammen med læreplanstemaet omkring **sociale kompetencer**. Vi vil se på: "Er alle børn en del af fællesskabet?" Vi vil gennemføre børneinterview (Halvstrukturerede og åbne) med de børn det er muligt. Med de resterende børn vil vi gennemføre situations samtaler. Vi vil ligesom med læringsmålene blive mere konkrete, når vi sidder til formøde. Vi vil muligvis gennemføre en priktest, for at undersøge børnenes legerelationer.

Vi vil koble en undersøgelse af det **æstetiske børnemiljø** sammen med læreplanstemaet omkring **personlige kompetencer**. Vi vil se på "Er du glad for at komme i børnehave?" Vi vil afklare om børnene oplever at blive mødt anerkendende, hvordan børnene oplever stemningen i børnehaven og om alle børn oplever at de har en tæt voksen relation. Vi vil ligesom med læringsmålene blive mere konkrete, når vi sidder til formøde.

Vi vil koble en undersøgelse af det **fysiske børnemiljø** sammen med læreplanstemaet omkring **krop og bevægelse**. Vi vil undersøge toiletforholdene set med børneøjne. Vi vil lave en spørgeundersøgelse blandt børn, forældre og personale. Vi vil undersøge om noget skal ændres. Vi vil ligesom med læringsmålene blive mere konkrete, når vi sidder til formøde.

Desuden vil vi lave en digital børnemiljøvurdering sammen med børnene i storbørnsgruppen. På den måde vil vi få et billede af, hvordan det psykiske-, det æstetiske- og det fysiske børnemiljø opleves af børnene i denne aldersgruppe.

Evaluering af børne - og læringsmiljøet sker:

- Ved planlagte værdidiskussioner på vores P-møder.
- Ved evalueringen af det fysiske, det psykiske og det æstetiske børne- og læringsmiljø i forbindelse med de 6 temaer.
- Ved særlig evaluering af med de tre udvalgt undersøgelsesområder. Ved børneinterviews.
- Via forældrene. Vi har forsøgsvis indbudt forældrene til en cafe´ - diskussion på et forældremøde hvor de blev bedt om at diskutere flg.:
"Hvad er et godt børnehaveliv for dit barn?"
"Hvad er dit barn mest optaget af i børnehaven?"
Det gav os indblik i nye nuancer af børneperspektivet, og succesen vil blive gentaget.

6.e. UDVALGTE LÆRINGSMÅL OG BØRNEMILJØVURDERINGER FOR 2012/2013.

Aktiviteter for børnene i Strøby børnehave.

Vi har besluttet, hvordan indholdet til de 6 læreplanstemaer skal være, som vi skal arbejde med i løbet af 2012 / 2013. Vi har diskuteret os frem til, hvilke læringsmål og metoder, vi skal anvende, og vi har fundet frem til relevante evalueringsspørgsmål i forbindelse med de enkelte temaer. I forbindelse med hvert enkelt af læreplanstemaerne vil vi desuden gøre os nogle overvejelser omkring børne- og læringsmiljø. Vi vil udarbejde et arbejdsskema, så vi kommer omkring alle aspekter. Desuden har vi udvalgt tre læreplanstemaer, hvor vi vil koble undersøgelser af udvalgte børne- og læringsmiljø udfordringer på. Den detaljerede årsplan findes i institutionen, hvor alle aktiviteter er ført ind i kalender.

Personlige kompetencer.

Læringsmål: At give børnene en oplevelse af deres børnehaveliv via barnets bog.

Metode: Vi vil sammen med børnene lave barnets bog med tegninger, billeder, små fortællinger m.m.

Hvordan: Gå på værksted med et enkelt barn eller en gruppe børn, snakke om deres familie og om oplevelser i børnehaven. Klippe/klistre billeder og snakke om f.eks. "Hvordan ser min garderobe ud?, Hvor spiser jeg? Hvor sidder jeg til samling? Hvem leger jeg med? m.m.

Evaluerings spørgsmål: Oplever vi at børnene er blevet mere nysgerrige på sig selv og deres bog? Bruger de deres bøger?

Børne- og læringsmiljø:

Vi vil gennemføre en digital børnemiljøvurdering med børnene fra storbørnsgruppen.

Udover den digitale undersøgelse, vil vi undersøge det æstetiske børnemiljø. Vi vil afklare om børnene oplever at blive mødt anerkendende, hvordan de oplever stemningen i børnehaven og om alle børn oplever at de har en tæt voksenkontakt. (Se udviklingsplan afsnit 6.d)

Kulturelle udtryksformer og værdier

Læringsmål: At give børnene en fællesskabsfølelse omkring to faste traditioner: Børnehavens fødselsdag og sommerfest.

Metode: Et planlagt forløb efter fødselsdagen med udgangspunkt i det teaterstykke vi har set. Forberedelse af sommerfesten.

Hvordan: Teater, teaterfortællingshuler i skoven, sanslege, musikforløb, spontane koncerter alt sammen med udgangspunkt i det sete teaterstykke i forbindelse med Børnehavens fødselsdag. I forbindelse med sommerfesten skal vi lave rekvisitter, og øve på vores optræden.

Evaluerings spørgsmål: Ser vi børnene optræde med ting fra teaterstykket? Taler de om det? Taler de om sommerfesten? Taler de om næste års traditioner?

Krop og bevægelse.

Læringsmål: At børnene gøres mere selvhjulpne og dermed bliver mere kropsbevidste.

Metode: Fokus på at børnene selv tager deres tøj af og på. Eventuelt med hjælp fra andre børn. ("kvalitetsmål" fra 2010.) Sovesituation.

Hvordan: Give tid til at børnene kan gøre tingene selv i garderoben, ved bleskift og i forbindelse med sovning. Desuden vil vi arbejde med kropsbevidsthed i aldersopdelte grupper. Stopdans. Løbeture/motion for de store. Sanglege, Ture til andres legeplads og evt. Lodbjerggårds gymnastiksal. Udholdenhed. Toilettræning. Årstidens påklædning.

Evaluerings spørgsmål: Er børnene blevet mere selvhjulpne og kropsbevidste. Tager de selv tøj af og på.

Derudover vil vi fortsat arbejde målrettet med Kommunens kvalitetsmål.

Børne- og læringsmiljø:

Vi vil i forbindelse med ovenstående læreplanstema sætte fokus på det fysiske børnemiljø. Vi vil undersøge toiletforholdene set med børneøjne. Vi vil lave en spørgeundersøgelse blandt børn, forældre og personale. (Se udviklingsplan afsnit 6.d)

Natur og naturfænomener.

Læringsmål: At give børnene forståelse for, hvad naturen kan bruges til?

Metode: Overlevelsestur til engen.

Hvordan: Vi vil inddele børnene i legegrupper, tage kontakt til en naturvejleder, lave bålmad, indhente og formidle litteratur om emnet.

Evalueringsspørgsmål: Kan vi se børnene bruger naturen på nye måder?

Derudover har vi fortsat fokus på affaldssortering, kollager/kunst og naturoplevelser i sommerhuset.

Børne - og læringsmiljømiljø:

Overvejelser omkring:

Fysiske miljø: Sikkerhed/sundhed- Flåter, myg, Gåtur hånd i hånd, ild, vandafstand. frisk luft. Bevægelse/hygienje: Motoriske udfordringer, udholdenhed/ bleskift, håndvask. Hvad kan/må vi tage med hjem?

Psykiske: Fælleskab/venskaber/gruppedynamik- Opdeling af børn, samarbejde/hvilke voksne og hvor mange. Barn/barn-relation, barn/voksen-relation. Medbestemmelse- hvor meget indflydelse har børnene i aktiviteterne.

Æstetiske: Hvordan omgivelserne påvirker børnenes sanser. Kold/varm, våd/tør, dufte/lyde. Stemning ro/tid/nærvær. Fantasi/inspiration.

Sociale kompetencer.

Læringsmål: At give børnene forståelse for sociale spilleregler, så samlingsstunden bliver god for alle.

Metode: Vi skal skabe rum til, at børnene kan være åbne, stille spørgsmål, være nysgerrige. Vi vil understøtte det at forstå egne og andres følelser.

Hvordan: Faste pladser til samling. Billeder med navn på gulvet. Trin for trin. Syng i forskellige stemninger. Rollespil. Ven til samling, der hjælper sidemanden. Samlingen er voksenstyret.

Evalueringsspørgsmål: Viser børnene forståelse for spillereglerne ved at samlingsstunden er blevet mere rolig og børnene mere deltagende? (ved at børnene har fået faste pladser?)

Børne- og læringsmiljø:

Vi vil i forbindelse med ovenstående læreplanstema gennemføre en undersøgelse af det psykiske børnemiljø. Vi vil se på. "Er alle børn en del af fællesskabet?" Vi vil gennemføre børneinterview og situationssamtaler. (Se udviklingsplan afsnit 6.d)

Sprog.

Læringsmål: At øge børnenes sprogforståelse og fortællelyst gennem et bestemt eventyr.(guldlok)

Metode: Gruppeopdele børnene og bruge de forskellige rum til at arbejde med eventyret.

Hvordan: Mundmotoriske øvelser. Eventyr på mange forskellige måder: Oplæsning, fortælling, dukketeater, kimsleg, modsatleg: modsat af bød/hård. En bjørn flere bjørne.

Evalueringsspørgsmål: Spiller, leger og fortæller børnene uopfordret eventyret?

6.f. BØRN MED SÆRLIGE BEHOV.

Vi følger Stevns kommunes handleguide for dagtilbud og har en fast procedure for, hvad der skal gøres i forhold til børn, der måtte have brug for nogle ekstra tiltag, eller som giver anledning til undren eller direkte bekymring:

Hvis vi skønner, at et barn i en kortere eller længere periode har brug for en ekstra indsats, enten fra børnehavens side eller med hjælp fra en af vores samarbejdspartnere, vil vi udarbejde en handleplan på barnet, som forældrene altid vil blive informeret om. I vores handleplaner tager vi udgangspunkt i børnenes ressourcer for derved at skabe succesoplevelser for barnet, og styrke selvværd og selvtillid. Vi mener det er vigtigt at sætte fokus på det børnene kan og bruge de styrker de har. En handleplan kan f.eks. være:

- et barn skal i en periode have en tættere voksenkontakt.
- ekstra hjælp til at finde legekammerater.
- have hjælp til at indgå i et socialt samspil med de andre børn.

Desuden er der et fast punkt på dagsordenen til vores p - møder, hvor et eller flere børn drøftes således, at alle kan byde ind med observationer og forslag, og alle får kendskab til eventuelle pædagogiske tiltag og kan bakke dem op.

Der er også tilknyttet en specialgruppe til Strøby Børnehave. Det betyder, at der generelt er stor erfaring med at arbejde med børn med særlige behov, at der er en meget høj grad af rummelighed blandt børn og voksne i huset, samt at der er en accept af forskelligheder som gør, at eksklusion og mobning stort set ikke eksisterer.

De børn der bliver visiteret til specialgruppen er alle børn, der kan profitere af at være i en almindelig børnehave, men som har brug for særlig hjælp og støtte i hverdagen. Den støtte de børn behøver, kan se ud på mange måder. Det kan være hjælp i samværet med andre børn, legehjælp. Det kan være, at barnet har behov for at være alene med en voksen i perioder af dagen, for at bevare ro og overblik. Eller der kan være behov for ekstra træning. Alt sammen noget der kræver, at der er voksne nok, så der kan sættes ind med det rette tilbud. Der er derfor en ekstra normering til disse børn.

Der bliver lavet en handleplan for det enkelte barn, som bliver taget op på halvårslige møder med alle relevante samarbejdspartnere. Vores primære samarbejdspartnere ud over leder, kollegaer og forældre er, psykolog - fysioterapeut - børnesagsbehandlere og talepædagog.

I vores udviklingsbeskrivelser og handleplaner tager vi udgangspunkt i børnenes ressourcer ved derigennem at skabe succesoplevelser for barnet, og styrke selvværd og selvtillid. Vi mener, det er vigtigt at sætte fokus på det børnene kan, og bruge de stærke sider, de har. Børnene er tilknyttet enten klodserummet eller dukkekrogen, ud over at de er i specialgruppen. De deltager i børnehavens almindelige liv, med den støtte de har behov for. De bruger hele børnehaven ligesom de andre børn. Vi lægger stor vægt på denne inklusion, da den er til gavn for alle børn i børnehaven. Det er vigtigt at specialgruppens børn ikke bliver isoleret, men har mulighed for at danne kammeratskabsgrupper med andre børn. Derfor tilstræber vi, at skabe en så normal børnehavedag som muligt.

Specialgruppens 6 børn vil sammen med deres primærpædagoger deltage i de aktiviteter, som er i årsplanen. Da børnene i specialgruppen ofte trives bedst i mindre grupper, vil vi tage udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og deltage i det omfang barnet får udbytte af aktiviteten. Der kan af og til være brug for, at tilrettelægge særlige aktiviteter for specialbørnene.

6.g. DOKUMENTATION.

Alle pædagogiske aktiviteter bliver beskrevet med planlægning, mål, metoder og evaluering i vores årsmappe, som ligger frit tilgængeligt og meget synligt i mellemgangen.

Derudover dokumenteres der løbende via nyhedsbreve til forældrene, udstillinger i børnehøjde, billeder, videoklip, tegninger m.m.

Når børnene starter i Strøby Børnehave får hvert barn en bog, vi kalder barnets bog. Her i fortælles historien om barnets børnehaveliv i ord, billeder og tegninger. Bogen laves primært i et samarbejde mellem barn og voksen, og den er altid tilgængelig for alle. Når børnene forlader børnehaven får de deres bog med hjem.

Forvaltningen udstikker konkrete kvalitetsmål for en 2-årig periode. Vi arbejder med kvalitetsmålene, og vi beskriver og evaluerer dem på samme måde, som vi gør med de 6 temaer.

6.h. EVALUERING.

Vi har et fast punkt på dagsordenen til p-møder, der handler om evaluering af vores pædagogiske praksis.

Det pædagogiske arbejde indenfor de 6 læreplanstemaer evalueres via en fastlagt procedure, hvor vi i fællesskab reflekterer over -, analyserer og vurderer flg.:

1. Læringsmål: Udtrykker de det, vi ville opnå? Er de formuleret, så de har betydning for den pædagogiske praksis? Kan de bruges til at vurdere, hvad der kommer ud af den pædagogiske praksis?
2. Metoder og aktiviteter: Er det gode og brugbare aktiviteter og metoder vi har brugt? Kan de bruges til at opnå det, vi har formuleret i læringsmålene? Har vi faktisk arbejdet med de metoder og aktiviteter, som vi ville? Hvilke rammer for det pædagogiske arbejde har haft hæmmende eller fremmende indflydelse på det?
3. Stil evalueringsspørgsmålet. Har vi opnået det, vi ville? Havde de anvendte metoder de ønskede virkninger?
4. Evaluering af børne - og læringsmiljøet. Levede vi op til de tanker, vi havde gjort på forhånd om, hvordan det fysiske, det psykiske og det æstetiske børne- og læringsmiljø skulle være? Hvis ikke, hvorfor?
5. Hvad skal evt. gøres anderledes?

Vi har udarbejdet et skema, som gør det nemt at gå til.

6.i. SKOLEFORBEREDELSE.

Skolebørnene i vores område bliver overflyttet til SFO 1. april det år, de skal starte i skole til august.

Skoleforberedelserne starter derfor 1. april året før, og de starter med , at de børn, der går i storbørnsgruppen spiser sammen i værkstedet hver dag - voksne er med. Man går i storbørnsgruppe, hvis man fylder 5 år i løbet af det pågældende år med mindre noget taler for at vente.

Efter sommerferien og frem til 1. december holder vi også storbørnssamling hver tirsdag - onsdag - torsdag. Her er det kun de store der er med (de små holder for sig selv). Formålet er at ryste gruppen sammen - skabe venskaber - lave aldersvarende aktiviteter - snakke om følelser / mobning - lave skoleforberedende aktiviteter. Det konkrete indhold er planlagt således, at vi tilgodeser de 6 læringsområder.

2 uger i løbet af efteråret har vi endvidere storbørnsgruppe tirsdag - onsdag - torsdag om formiddagen. Her arbejder vi mere målrettet med skoleforberedende aktiviteter og tilgodeser de 6 læringsområder. Psykolog eller talepædagog kan i samarbejde med børnehavens personale af og til stå for enkelte aktiviteter i storbørnsgruppen.

Efter hver aktivitet evaluerer personalet hvert enkelt barn, og personalet skiftes til at være med i storbørnsgruppen, for at så mange som muligt kan bidrage med observationer.

Formålet med dette forløb er at give personalet en mulighed for mere målbart at se, hvor hvert enkelt barn er henne i forhold til en kommende skolestart. Formålet er også, at få øje på det, der evt. er svært for det enkelte barn, og dermed lave en køreplan for det videre forløb, så børn der har behov for ekstra hjælp får øget fokus i hverdagens aktiviteter i den tid, der er tilbage inden de skal starte i skole.

Dernæst afholder vi skolesamtaler med forældrene. Disse samtaler udspringer af observationer af barnet i hverdagen samt mere konkret i de observationer, personalet, psykolog eller talepædagog har gjort i forbindelse med storbørnsgruppen.

Som udgangspunkt for samtalerne bruger vi brobygningspjecen.

De børn, der skal starte i skole, fortsætter i skolegruppen efter jul.

De børn, der er tvivl om, fortsætter i skolegruppen efter jul.

De børn, vi i samarbejde med forældrene vurderer, der skal vente et år, søger vi skoleudsættelse på i løbet af efteråret.

Fra 1. januar spiser storbørnsgruppen sammen hver dag i værkstedet sammen med voksne, og vi holder skolebørnssamling tirsdag - onsdag - torsdag.

Formålet er også her at ryste gruppen sammen - skabe venskaber - lave aldersvarende aktiviteter - snakke om følelser / mobning - de skoleforberedende aktiviteter bliver mere dominerende, og der vil være særligt fokus på det, der skal arbejdes med m.h.t. skoleparathed. Det konkrete indhold er planlagt således, at vi tilgodeser de 6 læringsområder.

1 uge i løbet af foråret har vi skolebørnsgruppe tirsdag - onsdag - torsdag, og der står ren hygge på programmet. Børnene skal male T-shirts, handle ind, lave madplan, bordpynt og bordkort alt sammen som forberedelse til en fælles aftenbørnefest for skolebørnene.

Personalet står for underholdningen denne aften, og forældrene inviteres til at være med den sidste halve time.

Formålet er at give børnene et godt minde fra børnehaven og samtidig ryste den gruppe godt sammen, der skal følges ad i skolesystemet.

En af de sidste dage i marts (i dagtimerne) arrangerer mellemgruppen en fælles stor afslutningsfest for skolebørnene, hvor hele børnehaven deltager. Alle spiser sammen - skolebørnene sidder til højboards, og de får "barnets bog" som afskedsgave og de får medaljer.

Som tidligere beskrevet er der i området Nordstevns oprettet en skolegruppe på tværs af de fem institutioner. Der bliver hvert år udarbejdet et nyt kommissorium for arbejdet. Der er endvidere lagt op til, at vi i vores område besøger hinandens institutioner med de kommende skolebørn. Dels kan børnene på denne måde lære hinanden at kende inden skolestart, og dels kan vi som personale inspirere hinanden fagligt.

En dag i løbet af foråret (inden 1. april) mødes skolebørnene fra de 5 institutioner i området til fælles aktiviteter sammen med noget personale fra SFO / skolen. Formålet er at ryste børnene lidt sammen på tværs af institutionerne inden de skal starte SFO / skole samt at give børnene mulighed for at møde deres nye voksne fra SFO / skole.

6.j. TRADITIONER.

Vi har en del faste traditioner i børnehaven, som vi holder meget af, og værner om. Vi ser vores traditioner som en vigtig kulturformidler, både i forhold til den kultur der er i vores samfund, og ikke mindst den kultur vi har i børnehaven. Fælles for vores traditioner er, at det er tilbagevendende begivenheder, der markerer årets gang, og som i den grad er med til at styrke fællesskabet. Det er begivenheder, der huskes af de store. De fortæller det til de små, og alle får på den måde noget at se frem til og glæde sig til. Nogle af vores traditioner omfatter både børnene og deres forældre / søskende / bedsteforældre, og vi oplever det som utroligt givende både for børnene og for samarbejdet mellem personalet og forældrene.

De faste traditioner er:

Fastelavns mandag: Fastelavnsfest med tøndeslagning.

1. marts: Børnehavens fødselsdag. Vi tager i teateret om formiddagen. Der er "Åbent hus" med kaffe/the og kage om eftermiddagen.

Bedsteforældredag: En fredag eftermiddag i maj inviteres bedsteforældre til kaffe. De medbringer selv kage.

23. juni: Sankt Hans fest med bål og fællesspisning udenfor for alle børnene.

Sidste fredag i august: Sommerfest for børn og forældre. Hver familie medbringer sin egen mad, som stilles på et stort fælles "tag - selvbord". (Festen arrangeres af personalet.)

Første torsdag i december: Juletræsfest for børn og forældre. (Aktivitetsrådet står for arrangementet på selve dagen.)

En dag i december holder vi julefrokost for børnene.

En dag i december er der julegudstjeneste for børn og personale i Strøby kirke.

Endelig gælder det også her, at vi i forberedelserne til de enkelte traditioner tilgodeser læreplanernes 6 temaer, ligesom vi vurderer børne- og læringsmiljøet i forbindelse med forberedelserne til - og gennemførelsen af de enkelte begivenheder.

6.k. FORÆLDRESAMARBEJDE.

Vi lægger meget vægt på og energi i at opbygge et åbent og tillidsfuldt samarbejde med jer omkring jeres barn. Vi vil tilgodese jeres ønsker og behov, så meget som det er muligt, og vi forventer, at I aktivt vil interessere jer for jeres barns dagligdag og for børnehavens dagligdag som helhed. Vi vil i hverdagen gøre vores bedste for at tage godt imod jer og fortælle om jeres barns trivsel og oplevelser. Opstår der situationer, hvor I har brug for en ekstra snak, eller ting I er utilfredse med, håber vi, at I kommer til os, så vi i fællesskab kan tage en snak om det.

PROCEDURE FOR FORÆLDRESAMARBEJDET

- I vil blive inviteret til en forældresamtale (uden børn) før barnet starter i børnehaven. Her vil vi bl.a. gerne tale om indkøring i børnehaven, vaner hos barnet, særlige hensyn eller behov, og vi vil fortælle jer om børnehavens dagligdag. Dette for at barnet kan få en så god og positiv start i børnehaven som muligt.
- Efterfølgende vil der blive afholdt en årlig forældresamtale omkring barnets trivsel.
- Derudover vil I blive kontaktet, hvis "der er noget", og I kan altid selv henvende jer til personalet, hvis I har behov for en ekstra snak
- Vi afholder forældremøde m. valg til områdebestyrelse og aktivitetsråd i børnehaven en gang om året.

Forældresamarbejdet i specialgruppen

Børn, der skal starte i specialgruppen, visiteres til pladsen af forvaltningen. Det er almindeligt, at forældrene ønsker at se, hvad en specialgruppe i det hele taget er for noget inden, de siger ja til pladsen, og vi vil meget gerne have besøg!

Når forældrene har sagt ja til pladsen, indkaldes de til et møde i børnehaven inden barnet starter. Her vil de to pædagoger deltage, som primært skal tage sig af barnet. Desuden vil den relevante børnesagsbehandler og evt. andre samarbejdspartnere være til stede (f.eks. en talepædagog, hvis barnet har gået til taleundervisning o.l.).

Hvert halve år laver barnets primærpædagog en udviklingsbeskrivelse på barnet, samt en handleplan for det næste halve år. Udtalelserne gives til forældrene til gennemsyn. Forældrene indkaldes dernæst til møde her i børnehaven sammen med primær- og sekundærpædagogerne ang. udtalelserne. Dernæst sendes udtalelserne til forvaltningen, som indkalder forældre og alle relevante samarbejdspartnere omkring barnet til et revurderingsmøde, hvor man hører, hvordan det går hele vejen rundt og beslutter, hvad der skal ske fremadrettet.

Udover denne mere formelle del af forældresamarbejdet, lægger vi vægt på at have en daglig, tæt kontakt med forældrene, og vi lægger vægt på at opbygge et gensidigt åbent og tillidsfuldt forhold. I og med at normeringen er forholdsvis god i specialgruppen, har vi desuden mulighed for et udvidet forældresamarbejde i hverdagen, hvis der er behov for det.

7. RAPPORTTERING TIL FORVALTNING OG POLITISK NIVEAU

Obligatorisk årsberetning:

Her skal der gøres status på, hvordan året er forløbet dels i området og dels i de enkelte enheder.

- Hvordan er arbejdet med de fastsatte mål vedr. læreplanstemaerne gået?
- Blev målene nået og hvis ikke, hvorfor?
- Hvordan er der arbejdet med de politisk udmeldte kvalitetsmål, og er de nået?
- Har der været væsentlige ændringer, der har haft indflydelse på arbejdet?